

ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΠΟΥ ΑΣΧΟΛΟΥΝΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ

*Federation of Industrial
Workers' Unions*

Συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση

ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ/ΔΙΕΘΝΕΣ ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (1)

- Διεθνείς Συμβάσεις
- Πρότυπα εργασίας
- Βάσεις δεδομένων
- Εκδόσεις

ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ/ΔΙΕΘΝΕΣ ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (2)

Διεθνής Σύμβαση 155 που αφορά στην Υγεία και την Ασφάλεια στους χώρους εργασίας (τέθηκε σε ισχύ τον Αύγουστο 1983)

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΕΕ –ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ (1)

Εργάζεται με:

- ⦿ Ευρωπαϊκό Οργανισμό για την Υγεία και την Ασφάλεια στην Εργασία
- ⦿ Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για τη βελτίωση των συνθηκών ζωής και εργασίας (EUROFOUND)

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΕΕ –ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ (2)

Νομική βάση:

Οδηγία 89/391/EEC αναφερόμενη στα μέτρα βελτίωσης της ασφάλειας και της υγείας στην εργασία

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΕΕ –ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ (3)

Στατιστικές:

- ◉ European Statistics on Accidents at Work (ESAW)
- ◉ European Occupational Diseases Statistics (EODS)
- ◉ Labour Force Survey ad hoc modules

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΕΕ –ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ (4)

Επιτροπές:

- Συμβουλευτική Επιτροπή για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία (Advisory Committee on Safety and health at Work –ACSH)
- Επιστημονική Επιτροπή για τα όρια εργασιακής έκθεσης (Scientific Committee on Occupational Exposure Limits- SCOEL)

ΝΟΜΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΓΙΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ (1)

- Επιλογή των εκπροσώπων για θέματα υγείας και ασφάλειας από τους ίδιους τους εργαζόμενους
- Προστασία των εκπροσώπων από θυματοποίηση και διακρίσεις ως εκ του ρόλου τους ως εκπροσώπου
- Πληρωμένος ελεύθερος χρόνος για τη διεξαγωγή της εκπροσώπησης
- Πληρωμένος ελεύθερος χρόνος για εκπαίδευση

ΝΟΜΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΓΙΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ (2)

- ◉ Δικαίωμα ενημέρωσης από τον εργοδότη για τρέχοντες και μελλοντικούς κινδύνους
- ◉ Δικαίωμα επιθεώρησης του εργασιακού χώρου
- ◉ Δικαίωμα παραστάσεων στον εργοδότη σχετικά με τα θέματα υγείας και ασφάλειας
- ◉ Δικαίωμα διαβούλευσης σχετικά με τις διευθετήσεις υγείας και ασφάλειας

ΝΟΜΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΓΙΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ (3)

- Δικαίωμα διαβούλευσης σχετικά με τη χρήση ειδικών σε θέματα υγείας και ασφάλειας από τον εργοδότη
- Δικαίωμα συνοδείας των επιθεωρητών εργασίας, κατά την επίσκεψη στους χώρους εργασίας και υποβολής παραπόνων σε αυτήν

ΝΟΜΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΓΙΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ (1)

EU-OSHA

Ιδρύθηκε το 1996 στο Bilbao της Ισπανίας βάσει του Κανονισμού 2062/94, για να:

"κάνουμε την Ευρώπη ένα ασφαλέστερο, υγιεινότερο και παραγωγικότερο περιβάλλον εργασίας. Αυτό πραγματοποιείται μέσω συγκέντρωσης και ανταλλαγής γνώσεων και πληροφοριών, για την προώθηση μιας νοοτροπίας πρόληψης των κινδύνων".

ΝΟΜΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΓΙΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ (2)

- Δίκτυο εστιακών πόλων (focal points) σε όλες τις χώρες μέλη της ΕΕ, τις χώρες της ΕΖΕΣ, τις υποψήφιες και δυνητικά υποψήφιες χώρες.
- Σχέδιο on line διαδραστικής εκτίμησης κινδύνων (Online Interactive Risk Assessment- OiRA)

ΝΟΜΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΓΙΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ (3)

- Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο Κινδύνων (European Risk Observatory) από το 2005
- Ευρωπαϊκή Έρευνα επιχειρήσεων για νέους και αναδυόμενους κινδύνους (European Survey of Enterprises on new and Emerging Risks- ESENER)

WHO (WORLD HEALTH ORGANISATION) ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΥΓΕΙΑΣ (1)

Το καταστατικό του WHO υπήρξε το πρώτο διεθνές όργανο, που κατοχύρωσε ότι το να απολαμβάνει κανείς το ύψιστο δυνατό επίπεδο υγείας αποτελεί θεμελιώδες δικαίωμα κάθε ανθρώπου («το δικαίωμα στην υγεία»). Το δικαίωμα στην υγεία στο Διεθνές Δίκαιο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων αποτελεί αίτημα για ένα σύνολο κοινωνικών διευθετήσεων-προτύπων, θεσμών, νόμων και ευνοϊκού περιβάλλοντος- που μπορούν να διασφαλίσουν με το καλύτερο τρόπο την απόλαυση αυτού του δικαιώματος.

WHO (WORLD HEALTH ORGANISATION) ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΥΓΕΙΑΣ (2)

Σύμφωνα με τις διαθέσιμες εκτιμήσεις του WHO 100 εκατομμύρια εργαζόμενοι τραυματίζονται και 200 000 πεθαίνουν κάθε χρόνο λόγω εργατικών ατυχημάτων και 68-157 εκατομμύρια νέες περιπτώσεις επαγγελματικών ασθενειών αποδίδονται σε έκθεση σε επικίνδυνους παράγοντες ή σε φόρτο εργασίας. Τόσο υψηλά νούμερα καταδεικνύουν το μέγεθος σοβαρών επιπτώσεων στην παγκόσμια υγεία.

WHO (WORLD HEALTH ORGANISATION) ΔΙΕΘΝΗΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΥΓΕΙΑΣ (3)

- Υγιεινές θέσεις εργασίας: ένα παγκόσμιο μοντέλο δράσης του WHO
- Πέντε κλειδιά για υγιεινές θέσεις εργασίας: κανένας πλούτος στις επιχειρήσεις χωρίς υγεία των εργαζομένων.

WHO. 5 ΚΛΕΙΔΙΑ ΓΙΑ ΥΓΙΕΙΝΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (1)

1° Κλειδί: Αφοσίωση των ηγεσιών των εμπλεκομένων (στελέχη διοίκησης, συνδικαλιστική ηγεσία)

2° Κλειδί: Ενεργή συμμετοχή των εργαζομένων και των εκπροσώπων τους (πρόσθετα προς την ενημέρωση και τη διαβούλευση). Κρίσιμος παράγων είναι οι εργαζόμενοι να διαθέτουν συλλογική εκπροσώπηση

WHO. 5 ΚΛΕΙΔΙΑ ΓΙΑ ΥΓΙΕΙΝΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (2)

3^ο Κλειδί: Επιχειρησιακή ηθική και νομιμότητα

4^ο Κλειδί: Βιωσιμότητα και ενσωμάτωση σε συνολικότερες πολιτικές

5^ο Κλειδί: Χρήση συστηματικής και συγκροτημένης διαδικασίας προκειμένου να διασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα και η συνεχής βελτίωση

ICOH

Διεθνής Επιτροπή για την Επαγγελματική Υγεία

Η ICOH είναι η κατεξοχήν αρμόδια επιστημονική εταιρεία στον τομέα της επαγγελματικής υγείας.

ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΥΓΕΙΑΣ (EU-OSHA) (1)

Ανάλυση των ευρημάτων της Ευρωπαϊκής Έρευνας για Νέους και Αναδυόμενους Κινδύνους (European Risk Observatory, ESENER, 2012)

ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΥΓΕΙΑΣ (EU-OSHA) (2)

Σε 41% του δείγματος (EU 27) υπάρχει κάποιου είδους εκπροσώπηση των εργαζομένων:

- 35% εργασιακά συμβούλια
- 19% συνδικαλιστική εκπροσώπηση

ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΥΓΕΙΑΣ (ΕΥ-ΟΣΗΑ) (3)

- Στο δημόσιο τομέα, τις ΔΕΚΟ και τις επιχειρήσεις με άνω των 250 εργαζομένων
- Η πιο υψηλή εκπροσώπηση παρατηρείται στις Βόρειες χώρες (60%), και η χαμηλότερη στις Νότιες (χαμηλότερη του 10%), π.χ. Ελλάδα και Πορτογαλία

ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΥΓΕΙΑΣ (ΕΥ-ΟSHA) (4)

Στις περισσότερες χώρες συνυπάρχουν τα σωματεία με τα εργασιακά συμβούλια

Σε κάποιες χώρες η εκπροσώπηση γίνεται μέσω αποκλειστικά μιας μορφής:

- Εργασιακά Συμβούλια (Γερμανία, Αυστρία, Λουξεμβούργο)
- Εκπροσώπους του επιχειρησιακού σωματείου (Σουηδία, Μάλτα, Κύπρος)

ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΥΓΕΙΑΣ (ΕΥ-ΟΣΗΑ) (5)

Διαφοροποίηση ανά τομέα της οικονομίας:

- Δημόσιος τομέας (61%)
- Ιδιωτικός τομέας (37%)

ΕΚΠΡΟΣΩΠΗΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΥΓΕΙΑΣ (ΕΥ-ΟΣΗΑ) (6)

- Η αποτελεσματικότητα αυξάνεται όταν υφίσταται εκπροσώπηση των εργαζομένων
- Η αποτελεσματικότητα αυξάνεται ακόμα περισσότερο όταν υπάρχουν διευθετήσεις για κοινά όργανα εργαζομένων-εργοδοτών